

**ДЕРЖАВНИЙ ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД
«УЖГОРОДСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ»
СТОМАТОЛОГІЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ
КАФЕДРА ДИТЯЧОЇ СТОМАТОЛОГІЇ**

ЗАТВЕРДЖУЮ

Декан стоматологічного факультету

Євген КОСТЕНКО

доктор медичних наук,

професор закладу вищої освіти

«30» червня 2023 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

**«Сучасні методи профілактики основних стоматологічних
захворювань у дітей»**

Рівень вищої освіти	другий (магістерський)
Галузь знань	22 Охорона здоров'я
Спеціальність	221 Стоматологія
Предметна спеціальність	Стоматологія
Статус дисципліни	вибіркова
Мова навчання	українська, англійська

Ужгород 2023

Робоча програма навчальної дисципліни «Сучасні методи профілактики основних стоматологічних захворювань у дітей» для здобувачів вищої освіти галузі знань 22 «Охорона здоров'я» спеціальності 221 «Стоматологія».

Розробники: завідувач кафедри дитячої стоматології, к.мед.н., доцент Мельник Володимир Семенович, к.мед.н., доцент кафедри дитячої стоматології Білищук Любов Миколаївна.

Робочу програму розглянуто та затверджено на засіданні кафедри дитячої стоматології протокол № 5 від «15» червня 2023 р.

Завідувач кафедри доц. Володимир МЕЛЬНИК

Схвалено науково-методичною комісією стоматологічного факультету протокол № 11 від «30» червня 2023 р.

Голова науково-методичної комісії проф. Оксана КЛІТИНСЬКА

© Мельник В.С., 2023 р.

© ДВНЗ «Ужгородський національний університет», 2023 р.

1. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Найменування показників	Розподіл годин за навчальним планом	
	Форма навчання	Денна
Кількість кредитів ЄКТС – 3	Рік підготовки	3
Загальна кількість годин – 90	Семестр	5
	Лекції	10
Кількість модулів – 2	Практичні	28
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 2 самостійної роботи студента – 2	Самостійна робота	52
	Вид підсумкового контролю	залік
	Форма підсумкового контролю	усна, письмова

2. МЕТА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Метою вивчення навчальної дисципліни «Сучасні методи профілактики основних стоматологічних захворювань у дітей» є формування знань та практичних навичок, щодо профілактичних заходів, спрямованих на збереження високого рівня стоматологічного здоров'я.

Основними завданнями вивчення дисципліни «Сучасні методи профілактики основних стоматологічних захворювань у дітей» є:

- здійснювати епідеміологічний аналіз стоматологічної захворюваності населення;
- обґрунтувати гігієнічні заходи з профілактики стоматологічних захворювань;
- планувати первинну та вторинну профілактику найбільш поширених стоматологічних захворювань у дітей різного віку;
- проводити первинну та вторинну профілактику найбільш поширених стоматологічних захворювань у дітей різного віку;
- планувати заходи для запобігання розповсюдження стоматологічних захворювань, оцінити їх ефективність.

Відповідно до освітньої програми, вивчення даної дисципліни сприяє формуванню у здобувачів вищої освіти таких компетентностей: здатний проводити самостійну науково-дослідну, науково-педагогічну, науково-практичну та організаційну діяльність в галузі охорони здоров'я.

3. ПЕРЕДУМОВИ ДЛЯ ВИВЧЕННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Перелік навчальних дисциплін, на яких базується вивчення навчальної дисципліни:

ґрунтується на попередньому вивченні студентами анатомії та фізіології людини, гістології, ембріології та цитології, медичної хімії, біологічної та біоорганічної хімії, мікробіології, вірусології та імунології, фармакології;

базується на вивченні студентами пропедевтичних дисциплін стоматологічного профілю: пропедевтики терапевтичної стоматології, пропедевтики дитячої терапевтичної стоматології, пропедевтики ортопедичної стоматології

4. ОЧІКУВАНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

У результаті вивчення навчальної дисципліни здобувач повинен:

Знати:

1. Профілактику стоматологічних захворювань: визначення, мета, завдання, методи, визначення економічної ефективності.
2. Анатомо-фізіологічні особливості будови порожнини рота у віковому аспекті.
3. Розвиток щелепно-лицевої ділянки, зубів, слизової оболонки порожнини рота і тканин пародонта.
4. Періоди розвитку тимчасових і постійних зубів. Вплив загального стану організму на розвиток зубів.
5. Ознаки фізіологічного прорізування зубів у дітей. Терміни закладки, мінералізації, прорізування тимчасових зубів.
6. Терміни формування та розсмоктування коренів тимчасових зубів. Види і типи резорбції коренів тимчасових зубів.
7. Терміни закладки, мінералізації, прорізування та формування коренів постійних зубів.
8. Чинники ембріонального та постембріонального періодів розвитку, що впливають на закладку та мінералізацію зубів.
9. Роль спадковості та чинників зовнішнього середовища у розвитку карієсу та некаріозних уражень зубів.
10. Алгоритм огляду стоматологічного пацієнта.
11. Зубна формула: визначення і призначення. Запис клінічної (за графіко-цифровою і двозначною системами) і анатомічної зубної формули.
12. Анатомо-топографічні особливості тимчасових і постійних зубів у дітей. Відмінності тимчасових зубів від постійних.
13. Методика стоматологічного обстеження за ВООЗ. Карта ВООЗ, її характеристика. Оцінка результатів.
14. Зубні відкладення. Їх роль в патогенезі карієсу зубів і захворювань пародонта.
15. Гігієнічні індекси. Оцінка гігієнічного стану порожнини рота за Федоровим-Володкіною, Гріном-Вермільоном, Сілнес-Лоу.
16. Методи чищення зубів. Контрольоване чищення зубів в організованих дитячих колективах.
17. Предмети гігієни порожнини рота. Класифікація. Показання до застосування.
18. Засоби гігієнічного догляду за порожниною рота. Класифікація, фізико-хімічні властивості. Показання до застосування.
19. Вибір засобів і предметів гігієни порожнини рота залежно від стоматологічного статусу.
20. Професійна гігієна порожнини рота: методи та оснащення.
21. Гігієнічне навчання і виховання. Організація. Методи проведення.
22. Емаль зуба. Гістологічна будова, хімічний склад, фізичні властивості. Дозрівання емалі після прорізування зуба.
23. Незріла емаль як можливий карієсогенний чинник. Методи і засоби профілактичного впливу.
24. Структура і біологічні властивості дентину.
25. Гомеостаз твердих тканин зуба після прорізування. Механізми регуляції.
26. Біологічні властивості пульпи зуба. Сучасні уявлення про обмінні процеси в емалі і пульпі зуба.
27. Слина. Її склад, властивості, роль у дозріванні емалі і у підтримці гомеостазу твердих тканин зубів.
28. Мікрофлора порожнини рота. Її фізіологічне значення, вплив на розвиток карієсу і захворювань пародонта. Методи і засоби попередження її патологічного впливу.
29. Епідеміологія основних стоматологічних захворювань. Епідеміологічне обстеження в стоматології. Методи, облікові форми.

30. Поширеність і інтенсивність карієсу зубів у дітей. Вплив кліматичних, географічних, соціально-економічних, екологічних факторів на поширеність і інтенсивність карієсу зубів у дітей.
31. Індeksi карієсу.
32. Визначення кислотостійкості емалі (ТЕР-тест, КОШРЕ-тест, CRT-тест).
33. Карієсогенна ситуація в порожнині рота. Чинники, що призводять до її розвитку, їх виявлення та усунення.
34. Вуглеводи в патогенезі карієсу. Механізм дії. Методи профілактики.
35. Наукове обґрунтування первинної профілактики карієсу зубів.
36. Захисні механізми порожнини рота. Їх роль в профілактиці карієсу зубів, захворювань пародонта.
37. Пародонт, визначення, будова. Загальні та місцеві етіологічні чинники захворювань пародонта.
38. Індексна оцінка стану тканин пародонта (СРІ, КПІ, РМА, РІ, проба Шиллера-Пісарєва).
39. Санітарна освіта в системі комплексної профілактики стоматологічних захворювань. Основні форми санітарно-просвітницької роботи з різними контингентами населення.
40. Фтор, вплив недостатності та надлишку фтору у питній воді на розвиток патології твердих тканин зубів і тканин пародонта.
41. Складові підготовчого періоду в організації первинної профілактики карієсу. Їх характеристика.
42. Методи і засоби екзогенної профілактики карієсу зубів у дітей.
43. Значення кальцію, фосфору і фтору в системі екзогенної профілактики карієсу. Препарати кальцію, фосфору і фтору, механізм їх дії.
44. Методи і засоби ендогенної профілактики карієсу в період закладки і формування зубів (у вагітної та жінки, що годує немовля).
45. Екзогенна профілактика карієсу препаратами фтору. Методика проведення, оцінка ефективності. Механізм дії.
46. Герметизація фісур як метод профілактики карієсу зубів, показання, методики.
47. Герметики: класифікація, склад, властивості.
48. Види та методи ендогенної профілактики карієсу зубів у дітей. Планування профілактики карієсу зубів у залежності від виразності факторів карієсогенної ситуації. Взаємодія з лікарем-педіатром.
49. Шляхи надходження та насиченість фтором організму людини. Вміст фтору у питній воді. Механізм карієспрофілактичної дії фторидів.
50. Сучасні лікарські препарати, що містять макро- і мікроелементи, вітаміни та їх призначення дітям різного віку.
51. Види екзогенної профілактики карієсу зубів у дітей різного віку. Контроль ефективності екзогенної профілактики карієсу.
52. Засоби для місцевої профілактики карієсу, призначення, способи застосування.
53. Основні етіопатогенетичні чинники хвороб пародонта у дітей різного віку та шляхи їх профілактики. Методи проведення профілактики захворювань пародонта. Засоби, що використовуються для профілактики захворювань пародонта.
54. Використання методів гігієни порожнини рота для профілактики захворювань пародонта. Призначення засобів для гігієнічного догляду за порожниною рота при захворюваннях тканин пародонта.
55. Грудне вигодовування. Його роль в профілактиці стоматологічних захворювань.
56. Роль раціонального харчування у профілактиці карієсу.
57. Роль загальносоматичних захворювань вагітної жінки і дитини в генезі карієсу. Роль стоматолога, педіатра, гінеколога у первинній профілактиці карієсу зубів у дітей. Організація, методи впровадження.

58. Комплексна система профілактики карієсу зубів. Основні елементи програми. Критерії оцінки ефективності впровадження програми профілактики карієсу зубів і захворювань пародонта.

59. Організація комплексної профілактики карієсу зубів. Державний, груповий, індивідуальний рівні впровадження.

60. Індивідуальна профілактика захворювань пародонта. Засоби і предмети гігієни, методи їх застосування.

61. Сучасні принципи організації і методи проведення профілактики стоматологічних захворювань.

62. Планування, організація і проведення профілактичних заходів в організованих дитячих колективах.

63. Аналіз і оцінка ефективності первинної профілактики карієсу зубів і захворювань пародонта.

64. Санітарна стоматологічна освіта – мотивація населення до підтримки здоров'я порожнини рота.

Уміти: 1. Провести обстеження дитини та огляд ротової порожнини.

2. Записати клінічну та міжнародну формули зубів залежно від віку дитини.

3. Визначити гігієнічний індекс Федорова-Володкіної.

4. Визначити гігієнічний індекс Грін-Вермілліона.

5. Визначити гігієнічний індекс Сілнес-Лоу.

6. Визначити індекси карієсу (КПВ, кп, КПВ+кп, КПпВ, кпп).

7. Визначити поширеність та інтенсивність карієсу.

8. Визначити прирост інтенсивності та редукцію приросту карієсу.

9. Визначити кислотостійкість емалі зубів за допомогою ТЕР-тесту.

10. Провести пробу Шиллера-Пісарєва.

11. Визначити індекс РМА.

12. Визначити пародонтальний індекс СРІ.

13. Заповнити карту стоматологічного обстеження (ВООЗ).

14. Оцінити карієсогенну ситуацію в порожнині рота.

15. Оцінити пародонтопатогенну ситуацію в порожнині рота.

16. Провести контрольоване чищення зубів.

17. Провести професійну гігієну ротової порожнини.

18. Обробити зуби ремінералізуючими розчинами.

19. Покрити зуби лікувальними та профілактичними лаками, гелями.

20. Провести глибоке фторування емалі постійних зубів.

21. Провести герметизацію фісур.

22. Призначити засобів ендогенної профілактики карієсу: препарати кальцію, фосфору, фтору, мікроелементів, вітамінів (виписування рецептів).

23. Скласти план і визначити ефективність комплексної профілактичної програми.

8.3. Демонструвати:

ПР 2. Збирати інформацію про загальний стан пацієнта, оцінювати психомоторний та фізичний розвиток пацієнта, стан органів щелепно-лицевої ділянки, на підставі результатів лабораторних та інструментальних досліджень оцінювати інформацію щодо діагнозу.

ПР 3. Призначати та аналізувати додаткові (обов'язкові та за вибором) методи обстеження (лабораторні, рентгенологічні, функціональні та/або інструментальні) пацієнтів із захворюваннями органів і тканин ротової порожнини і щелепно-лицевої області для проведення диференційної діагностики захворювань.

ПР 6. Планувати та втілювати заходи профілактики стоматологічних захворювань серед населення для запобігання розповсюдження стоматологічних захворювань.

ПР 7. Аналізувати епідеміологічний стан та проводити заходи масової й індивідуальної, загальної та локальної медикаментозної та немедикаментозної профілактики стоматологічних захворювань.

ПР 9. Визначати характер режиму праці, відпочинку та необхідної дієти при лікуванні стоматологічних захворювань на підставі попереднього або остаточного клінічного

діагнозу шляхом прийняття обґрунтованого рішення за існуючими алгоритмами та стандартними схемами.

ПР 14. Аналізувати та оцінювати державну, соціальну та медичну інформацію з використанням стандартних підходів та комп'ютерних інформаційних технологій.

ПР 15. Оцінювати вплив навколишнього середовища на стан здоров'я населення в умовах медичного закладу за стандартними методиками.

ПР 16. Формувати цілі та визначати структуру особистої діяльності на підставі результату аналізу певних суспільних та особистих потреб.

ПР 17. Дотримуватися здорового способу життя, користуватися прийомами саморегуляції та самоконтролю.

ПР 18. Усвідомлювати та керуватися у своїй діяльності громадянськими правами, свободами та обов'язками, підвищувати загальноосвітній культурний рівень.

ПР 19. Дотримуватися вимог етики, біоетики та деонтології у своїй фаховій діяльності.

ПР 20. Організувати необхідний рівень індивідуальної безпеки (власної та осіб, про яких піклується) у разі виникнення типових небезпечних ситуацій в індивідуальному полі діяльності.

ПР 21. Виконувати медичні маніпуляції на підставі попереднього та/або остаточного клінічного діагнозу для різних верств населення та в різних умовах.

ПР 22. Виконувати медичні стоматологічні маніпуляції на підставі попереднього та/або остаточного вивчення навчальної дисципліни передбачає формування та розвиток у здобувачів вищої освіти програмних результатів навчання відповідно до стандарту вищої освіти зі спеціальності 221 Стоматологія.

Згідно з вимогами Стандарту дисципліна забезпечує набуття компетентностей:

Інтегральні:

Здатність розв'язувати комплексні проблеми в галузі професійної та дослідницько-інноваційної діяльності, що передбачає глибоке переосмислення наявних та створення нових цілісних знань та професійної практики.

Загальні:

1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу (ЗК-1)
2. Навички використання новітніх технологій (ЗК-2)
3. Здатність проведення самостійних досліджень на сучасному рівні (ЗК-3)
4. Здатність до пошуку, обробки на аналізі інформації з різних джерел (ЗК-4)
5. Здатність генерувати нові ідеї (креативність) (ЗК-5)
6. Здатність працювати в міжнародному науковому просторі (ЗК-6)
7. Здатність розробляти та управляти науковими проектами (ЗК-7)
8. Здатність до планування часу (ЗК-8)
9. Здатність до роботи в команді, вміння мотивувати інших у просуванні до спільної мети (ЗК-9)
10. Здатність комунікації на фахову тематику з нефхівцями (ЗК-10)

Фахові компетентності спеціальності (ФК)

1. Здатність планувати та на основі дослідження робити внесок до стоматологічних знань, пов'язаних з важливою задачею, який відповідає якості матеріалів для друку (ФК-1)
2. Здатність визначати завдання клініко-експериментальних досліджень в стоматології (ФК-2)
3. Здатність вирізняти із накопичених клінічних спостережень відтворювані експериментальні факти (ФК-3)
4. Здатність створювати та порівнювати між собою клінічні та математичні моделі об'єктів та предметів дослідження, процесів та явищ (ФК-4)
5. Здатність оцінювати моделі з точки зору їх відповідності об'єктам, процесам та явищам, для пояснення яких застосовуються дані моделі (ФК-5)

6. Вміння здійснювати комп'ютерне моделювання динаміки процесів біомеханіки із застосуванням існуючих програмних кодів (ФК-6)
7. Володіння експериментальними методиками досліджень (ФК-7)
8. Знайомство з новітніми технологіями та приладами для проведення діагностичних досліджень (ФК-8)
9. Загальна поінформованість у питаннях фінансового забезпечення прикладних досліджень в стоматології, знайомство із шляхами виконання проектів (ФК-9)

**Деталізація компетентностей відповідно до дескрипторів НРК у формі
«Матриці компетентностей».**

№	Компетентність	Знання	Уміння	Комунікація	Автономія та відповідальність
Загальні компетентності (ЗК)					
1.	Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.	Знати сучасні передові концептуальні та методологічні знання в галузі стоматології та суміжних галузей знань.	Вміти формулювати мету власного наукового дослідження в контексті світового наукового процесу, усвідомлювати його актуальність і значення для розвитку інших галузей науки.	Спілкування в діалоговому режимі з широкою науковою спільнотою та громадськістю в галузі стоматології.	Ініціювати наукові та інноваційні комплексні проекти в галузі стоматології, лідерство та автономність під час їх реалізації.
2.	Навички використання новітніх технологій.	Знати праці провідних зарубіжних вчених, наукових шкіл та фундаментальні праці у галузі дослідження	Формулювати загальну методологічну базу власного наукового дослідження.	Кваліфіковано відобразити результати наукових досліджень у наукових статтях в фахових виданнях, вести конструктивний діалог з рецензентами та редакторами	Діяти, дотримуючись принципів соціальної відповідальності, на основі етичних міркувань (мотивів).
3.	Здатність проведення самостійних досліджень на сучасному рівні.	Знати принципи фінансування науково-дослідної роботи та структури	Проводити комплексні дослідження в галузі науково-дослідницької та	Професійно презентувати результати своїх досліджень на міжнародних	Самовдосконалюватися, нести відповідальність за новизну наукових досліджень та прийняття

		кошторисів на її виконання.	інноваційної діяльності, які приводять до отримання нових знань.	наукових конференцій, семінарах, практично використовувати іноземну мову (в першу чергу - англійську) у науковій, інноваційній та педагогічній діяльності.	експертних рішень.
4.	Здатність до пошуку, обробки на аналізу інформації з різних джерел	Знати сучасні тенденції розвитку галузі та показники, що їх характеризують.	Уміння формувати команду дослідників для вирішення локальної задачі (формулювання дослідницької проблеми, робочих гіпотез, збору інформації, підготовки пропозицій).	Уміння використовувати сучасні технології при спілкуванні, обміні інформацією, зборі, аналізі, обробці, інтерпретації джерел.	Приймати обґрунтовані рішення, мотивувати людей та рухатися до спільної мети.
5.	Здатність генерувати нові ідеї (креативність)	Знати сучасні тенденції розвитку галузі, інновації, що можуть бути запроваджені у професійну діяльність.	Формулювати наукову проблему з огляду на стан її наукової розробки та сучасні наукові тенденції.	Формувати комунікаційну стратегію у професійній діяльності.	Нести відповідальність за обґрунтованість прийнятих рішень, щодо вирішення проблем професійної діяльності.
6.	Здатність працювати в міжнародному науковому просторі	Знати методи реалізації знань у вирішенні практичних завдань.	Формулювати робочі гіпотези та моделі досліджуваної проблеми.	Встановлювати зв'язки із суб'єктами практичної діяльності.	Встановлювати зв'язки для забезпечення якісного виконання робіт.
7.	Здатність розробляти та управляти	Мати сучасні знання в	Аналізувати наукові праці в галузі	Використовувати інформаційн	Нести персональну відповідальність

	науковими проектами	галузі інформаційних і комунікаційних технологій, що застосовуються у професійній діяльності	стоматології, виявляючи дискусійні та мало досліджені питання.	і та комунікаційні технології у професійній діяльності	за дотримання морально-етичних принципів медичного спеціаліста і правил професійної субординації.
8.	Здатність до планування часу	Знати методи реалізації знань у вирішенні практичних завдань професійної діяльності	Здійснювати моніторинг наукових джерел інформації відносно досліджуваної проблеми.	Встановлювати зв'язки із суб'єктами практичної діяльності з метою виявлення, постановки та вирішення проблем професійної діяльності.	Нести відповідальність за виконання професійних обов'язків у правовому полі.
9.	Здатність до роботи в команді, вміння мотивувати інших у просуванні до спільної мети.	Знати методи реалізації знань у виявленні, постановці та вирішенні проблем професійної діяльності.	Визначати інформаційну цінність джерел шляхом порівняльного аналізу з іншими джерелами.	Здатність працювати в команді, мати навички міжособистісної взаємодії.	Нести відповідальність за якість виконання професійних завдань в з використанням новітніх технологій.
10.	Здатність комунікації на фахову тематику з нефхівцями.	Знати способи колективної взаємодії під час роботи у команді.	Уміння визначати принципи та методи дослідження, використовуючи міждисциплінарні підходи.	Постійно запроваджувати інновації у практичну професійну діяльність.	Нести відповідальність за якість виконання професійних завдань в з використанням новітніх технологій.
Фахові компетентності спеціальності (ФК)					
1.	Здатність планувати та на основі дослідження робити внесок до стоматологічних знань, пов'язаних з важливою задачею, який	Знати особливості професійної діяльності лікаря-стоматолога.	Підготувати запит на отримання фінансування, звітну документацію	Встановлювати зв'язки із суб'єктами практичної діяльності.	Нести персональну відповідальність за якість ведення медичної стоматологічної документації.

	відповідає якості матеріалів для друку.				
2.	Здатність визначати завдання клініко-експериментальних досліджень в стоматології.	Знати сучасні методи лікування основних стоматологічних захворювань та їх ускладнень в тимчасових і постійних зубах у дітей на різних етапах їх розвитку, які засновані на принципах доказової медицини.	Вміти проектувати процес надання стоматологічної допомоги, визначати принципи лікування основних стоматологічних захворювань та їх ускладнень у дітей, що засновані на принципах доказової медицини.	Спілкуватися і взаємодіяти з колегами під час визначення принципів лікування основних стоматологічних захворювань та їх ускладнень в тимчасових і постійних зубах у дітей на різних етапах їх розвитку.	Нести персональну відповідальність за правильність визначення принципів лікування основних стоматологічних захворювань та їх ускладнень в тимчасових і постійних зубах у дітей на різних етапах їх розвитку.
3.	Здатність вирізняти із накопичених клінічних спостережень відтворені експериментальні факти.	Знати сучасні клінічні настанови і протоколи лікування основних захворювань органів і тканин ротової порожнини у дітей.	Вміти застосовувати сучасні клінічні настанови і протоколи при лікуванні основних захворювань органів і тканин ротової порожнини у дітей.	Встановлювати зв'язки із суб'єктами практичної діяльності з метою виявлення, постановки та вирішення проблем професійної діяльності.	Нести відповідальність за обґрунтованість прийнятих рішень щодо вирішення проблем професійної діяльності.
4.	Здатність створювати та порівнювати між собою клінічні та математичні моделі об'єктів та предметів дослідження, процесів та явищ.	Знати сучасні методи скринінгового обстеження в стоматології з метою виявлення груп ризику.	Вміти організувати і провести скринінгове обстеження з метою виявлення груп ризику розвитку карієсу і захворювань пародонта у дітей.	Встановлювати зв'язки із суб'єктами практичної діяльності з метою виявлення, постановки та вирішення проблем професійної діяльності.	Нести відповідальність за обґрунтованість прийнятих рішень щодо вирішення проблем професійної діяльності.
5.	Здатність оцінювати	Знати форми нормативної	Вміти правильно	Встановлювати зв'язки із	Нести персональну

	моделі з точки зору їх відповідності об'єктам, процесам та явищам, для пояснення яких застосовуються дані моделі.	медичної стоматологічної документації	вносити необхідну інформацію у медичну стоматологічну документацію	суб'єктами практичної діяльності.	відповідальність за якість ведення медичної стоматологічної документації.
6.	Вміння здійснювати комп'ютерне моделювання динаміки процесів біомеханіки із застосуванням існуючих програмних кодів.	Знати джерела державної, соціальної та медичної інформації	Вміти аналізувати інформацію з джерел державної, соціальної та медичної інформації	Встановлювати зв'язки із суб'єктами практичної діяльності.	Нести відповідальність за обґрунтованість прийнятих рішень щодо вирішення проблем професійної діяльності.
7.	Володіння експериментальними методиками досліджень.	Знати сучасні методи лікування основних стоматологічних захворювань та їх ускладнень в тимчасових і постійних зубах у дітей на різних етапах їх розвитку, які засновані на принципах доказової медицини.	Вміти проектувати процес надання стоматологічної допомоги, визначати принципи лікування основних стоматологічних захворювань та їх ускладнень у дітей, що засновані на принципах доказової медицини.	Спілкуватися і взаємодіяти з колегами під час визначення принципів лікування основних стоматологічних захворювань та їх ускладнень в тимчасових і постійних зубах у дітей на різних етапах їх розвитку.	Нести персональну відповідальність за правильність визначення принципів лікування основних стоматологічних захворювань та їх ускладнень в тимчасових і постійних зубах у дітей на різних етапах їх розвитку.
8.	Знайомство з новітніми технологіями та приладами для проведення діагностичних досліджень.	Знати реабілітаційні заходи, що можуть бути застосовані при лікуванні основних стоматологічних захворювань	Вміти проводити реабілітаційні заходи при лікуванні основних стоматологічних захворювань та їх ускладнень	Встановлювати зв'язки із суб'єктами практичної діяльності.	Нести відповідальність за обґрунтованість прийнятих рішень щодо вирішення проблем професійної діяльності.

		та їх ускладнень у дітей.	і травматичних уражень зубів у дітей.		
9.	Загальна поінформованість у питаннях фінансового забезпечення прикладних досліджень в стоматології, знайомство із шляхами виконання проектів.	Знати свої соціальні та громадські права і обов'язки як лікаря-стоматолога	Формувати свою громадянську свідомість, вміти діяти відповідно до професійних прав і обов'язків.	Здатність відстояти свою громадянську у та соціальну позицію.	Нести відповідальність за свою громадянську позицію та діяльність

5. ЗАСОБИ ДІАГНОСТИКИ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

Засобами оцінювання та методами демонстрування результатів навчання з навчальної дисципліни є:

1. Тестовий контроль 2-го рівня.
2. Індивідуальне усне опитування.
3. Вирішення ситуаційних задач.
4. Письмовий теоретичний контроль

Практичні завдання: 1. Індивідуальний контроль практичних навичок та їх результатів на фантомі.

Форми контролю та критерії оцінювання результатів навчання

Поточна навчальна діяльність контролюється на практичних заняттях у відповідності з конкретними цілями та під час індивідуальної роботи викладача із аспірантами. Для оцінювання рівня підготовки студентів з боку викладача проводиться контроль оволодіння практичними навичками, усне опитування, розв'язування тестових завдань.

Методики проведення підсумкового модульного контролю (ПМК)

1. Індивідуальне усне опитування.
2. Індивідуальний контроль практичних навичок та їх результатів на фантомі.

Підсумковий модульний контроль з дисципліни «Сучасні методи профілактики основних стоматологічних захворювань у дітей» складається за умови повного відвідування курсу лекцій та практичних занять впродовж семестру. **ПМК приймається на останньому практичному занятті згідно з розкладом.**

Розподіл балів, які отримують здобувачі за поточний та модульний контроль

Поточне оцінювання та самостійна робота															Модульна контрольна робота	Сума
Змістовий модуль 1					Змістовий модуль 2					Змістовий модуль 3						
T1	T2	T3	T4	T5	T1	T2	T3	T4	T1	T2	T3	T4	T5			
4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	60	100	

Оцінювання окремих видів навчальної роботи

Вид діяльності здобувача вищої освіти	Модуль ...	
	Кількість	Максимальна кількість балів (сумарна)
Практичні (семінарські) заняття	15	25
Комп'ютерне тестування при тематичному оцінюванні	3	15
Письмове тестування при тематичному оцінюванні	3	15
Презентація	3	15
Реферат	3	15
Модульна контрольна робота	3	15
Разом	30	100

Критерії оцінювання модульної контрольної роботи

Знання аспіранта оцінюється як з теоретичної, так і з практичної підготовки за такими критеріями:

оцінку **«відмінно» (90-100 балів, А)** заслуговує аспірант, який:

- всебічно і глибоко володіє навчально-програмовим матеріалом;
- вміє самостійно виконувати завдання, передбачені програмою, використовує набуті знання і вміння у нестандартних ситуаціях;
- засвоїв основну і ознайомлений з додатковою літературою, яка рекомендована програмою;
- засвоїв взаємозв'язок основних понять дисципліни та усвідомлює їх значення для професії, яку він набуває;
- вільно висловлює власні думки, самостійно оцінює різноманітні життєві явища і факти, виявляючи особистісну позицію;
- самостійно визначає окремі цілі власної навчальної діяльності, виявив творчі здібності і використовує їх при вивченні навчально-програмового матеріалу, проявив нахил до наукової роботи.

оцінку **«добре» (82-89 балів, В)** – заслуговує аспірант, який:

- повністю опанував і вільно (самостійно) володіє навчально-програмовим матеріалом, в тому числі застосовує його на практиці, має системні знання в достатньому

обсязі відповідно до навчально-програмового матеріалу, аргументовано використовує їх у різних ситуаціях;

- має здатність до самостійного пошуку інформації, а також до аналізу, постановки і розв'язування проблем професійного спрямування; - під час відповіді допустив деякі неточності, які самостійно виправив, добирає переконливі аргументи на підтвердження вивченого матеріалу;

оцінку «добре» (74-81 бал, C) заслуговує аспірант, який:

- в цілому навчальну програму засвоїв, але відповідає на екзамені з певною кількістю помилок;

- вміє порівнювати, узагальнювати, систематизувати інформацію під керівництвом викладача, в цілому самостійно застосовувати на практиці, контролювати власну діяльність;

- опанував навчально-програмовий матеріал, успішно виконав завдання, передбачені програмою, засвоїв основну літературу, яка рекомендована програмою;

оцінку «задовільно» (64-73 бали, D) – заслуговує аспірант, який:

- знає основний навчально-програмовий матеріал в обсязі, необхідному для подальшого навчання і використання його у майбутній професії;

- виконує завдання непогано, але зі значною кількістю помилок;

- ознайомлений з основною літературою, яка рекомендована програмою;

- допускає на заняттях чи екзамені помилки при виконанні завдань, але під керівництвом викладача знаходить шляхи їх усунення.

оцінку «задовільно» (60-63 бали, E) – заслуговує аспірант, який:

- володіє основним навчально-програмовим матеріалом в обсязі, необхідному для подальшого навчання і використання його у майбутній професії, а виконання завдань задовольняє мінімальні критерії. Знання мають репродуктивний характер.

оцінка «незадовільно» (35-59 балів, FX) – виставляється аспірант, який:

виявив суттєві прогалини в знаннях основного програмового матеріалу, допустив принципові помилки у виконанні передбачених програмою завдань.

оцінка «незадовільно» (35 балів, F) – виставляється аспірант, який:

- володіє навчальним матеріалом тільки на рівні елементарного розпізнавання і відтворення окремих фактів або не володіє зовсім;

- допускає грубі помилки при виконанні завдань, передбачених програмою;

Таблиця відповідності оцінок за різними шкалами

Оцінка за		Оцінка за національною шкалою
-----------	--	-------------------------------

100-бальною шкалою	Оцінка ЄКТС	диференційована	недиференційована
90 – 100	A	відмінно	зараховано
82-89	B	добре	
74-81	C		
64-73	D	задовільно	
60-63	E		
35-59	Fx	незадовільно з можливістю повторного складання	незараховано з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	незараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

6. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

6.1. Зміст навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1.

Тема 1. Загальні питання профілактики стоматологічних захворювань.

Тема 2. Методи епід. стоматологічного огляду.

Тема 3. Індeksi гігієни порожнини рота та стану тканин пародонта.

Тема 4. Карієсрезистентність та гігієна порожнини рота.

Тема 5. Резистентність емалі зуба до каріозного ушкодження.

Змістовий модуль 2.

Тема 1. Роль ротової рідини в процесах дозрівання емалі, демінералізації, ремінералізації.

Тема 2. Склад та властивості засобів гігієни порожнини рота,

Тема 3. Методи гігієнічного догляду за порожниною рота.

Тема 4. Методи професійної гігієни порожнини рота.

Змістовий модуль 3.

Тема 1. Санітарна освіта в профілактиці стоматологічних захворювань.

Тема 2. Профілактика карієсу та захворювань тканин пародонта.

Тема 3. Ендогенна та екзогенна профілактика карієсу зубів у дітей.

Тема 4. Комплексна система профілактики стоматологічних захворювань у дітей

Тема 5. Диспансеризація дітей у стоматолога

6.2. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин	
	Форма навчання (денна, заочна)	
	у	у тому числі
	у	у тому числі

		лекції	практичні (семінарські)	лабораторні	індивідуальна робота	самостійна робота
1-й семестр						
Модуль 1						
Змістовий модуль 1.						
Тема 1. Загальні питання профілактики стоматологічних захворювань.	8	2	2			4
Тема 2. Методи епідеміологічного стоматологічного огляду.	6		2			4
Тема 3. Індекси гігієни порожнини рота та стану тканин пародонта.	6		2			4
Тема 4. Карієсрезистентність та гігієна порожнини рота.	8	2	2			4
Тема 5. Резистентність емалі зуба до каріозного ушкодження.	5		2			3
Разом за змістовий модуль 1	33	4	10			19
Змістовий модуль 2.						
Тема 1. Роль ротової рідини в процесах дозрівання емалі, демінералізації, ремінералізації.	7	2	2			3
Тема 2. Склад та властивості засобів гігієни порожнини рота,	5		2			3
Тема 3. Методи гігієнічного догляду за порожниною рота.	5		2			3
Тема 4. Методи професійної гігієни порожнини рота.	6		2			4
Разом за змістовий модуль 2	23	2	8			13
Змістовий модуль 3.						
Тема 1. Санітарна освіта в профілактиці стоматологічних захворювань.	6		2			4
Тема 2. Профілактика карієсу та захворювань тканин пародонта.	8	2	2			4
Тема 3. Ендогенна та екзогенна профілактика карієсу зубів у дітей.	6		2			4
Тема 4. Комплексна система профілактики стоматологічних захворювань у дітей	8	2	2			4
Тема 5. Диспансеризація дітей у стоматолога	6		2			4
Разом за змістовий модуль 3	34	4	10			20
Разом	90	10	28			52

6.3. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1.	Загальні питання профілактики стоматологічних захворювань.	2
2.	Методи епідеміологічного стоматологічного огляду.	2
3.	Індекси гігієни порожнини рота та стану тканин пародонта.	2
4.	Карієсрезистентність та гігієна порожнини рота.	2
5.	Резистентність емалі зуба до каріозного ушкодження.	2
6.	Роль ротової рідини в процесах дозрівання емалі, демінералізації, ремінералізації.	2
7.	Склад та властивості засобів гігієни порожнини рота.	2
8.	Методи гігієнічного догляду за порожниною рота.	2
9.	Методи професійної гігієна порожнини рота.	2
10.	Санітарна освіта в профілактиці стоматологічних захворювань.	2
11.	Профілактика карієсу та захворювань тканин пародонта.	2
12.	Ендогенна та екзогенна профілактика карієсу зубів у дітей.	2
13.	Комплексна система профілактики стоматологічних захворювань у дітей.	2
14.	Диспансеризація дітей у стоматолога	2
Разом		28

6.4. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Підготовка до практичних занять (теоретична, опрацювання практичних навичок, умінь)	120
Разом		120

7. ПЕРЕЛІК ПИТАНЬ, ЩО ВІНОСЯТЬСЯ НА ПІДСУМКОВИЙ КОНТРОЛЬ

1. Загальні питання профілактики стоматологічних захворювань.
2. Методи епідеміологічного стоматологічного огляду.
3. Індекси гігієни порожнини рота та стану тканин пародонта.
4. Карієсрезистентність та гігієна порожнини рота.
5. Резистентність емалі зуба до каріозного ушкодження.

6. Сучасні уявлення про обмінні процеси в емалі і пульпі зуба.
7. Роль ротової рідини в процесах дозрівання емалі, демінералізації, ремінералізації.
8. Склад та властивості засобів гігієни порожнини рота.
9. Методи гігієнічного догляду за порожниною рота.
10. Методи професійної гігієни порожнини рота.
11. Санітарна освіта в профілактиці стоматологічних захворювань.
12. Профілактика карієсу та захворювань тканин пародонта.
13. Ендогенна та екзогенна профілактика карієсу зубів у дітей.
14. Комплексна система профілактики стоматологічних захворювань у дітей.
15. Диспансеризація дітей у стоматолога.

8. РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

Основна література

1. Kaskova L.F., Novikova S.C., Anoprieva N.M. Prevention of dental diseases. Полтава, 2016.
2. Каськова Л.Ф., Амосова Л.І., Карпенко О.О. [та ін.]; за ред. проф. Л.Ф. Каськової Профілактика стоматологічних захворювань. Харків, Факт, 2011.
3. Мельниченко Э.М. Профилактика стоматологических заболеваний. - Минск: Высш. школа.1990. -158с.
4. Пахомов Г.Н. Первичная профилактика в стоматологии.-М.:Медицина, 1983. – 238с
5. Профилактика стоматологических заболеваний под ред. Куцевляка В.И., Харьков ХГМУ, 2007. - 208с.
6. Смоляр Н.І. Профілактика стоматологічних захворювань у дітей. - Львів: Світ, 1995. - 152с.
7. Современные средства экзогенной профилактики заболеваний полости рта / Хоменко Л.А, Биденко Н.В., Остапко Е.И., Шматко В.И. – Киев: Книга плюс, 2001. – 208с.

Допоміжна література

1. Курякина Н.В., Савельева Н.А. Стоматология профилактическая. — Москва:Медицинская книга.- 2003. — 288с.
2. Макеева И.М. Восстановление зубов светоотверждаемыми композиционными материалами, М., 1997. - 72с.
3. Николишин А.К. Восстановление (реставрация) и пломбирование зубов современными материалами и технологиями. -Полтава, 2001. - 176с.
4. Николишин А.К. Современные композиционные пломбировочные материалы. - Полтава, 1996. - 56 с.
5. Патерсон Р., Ватс А., Саундере В., Питтс Н. Современные концепции в диагностике и лечении кариеса фиссур. Обзор клинических методов и материалов. – Лондон: Изд-во” Квинтэссенция”, 1995. –78с.
6. Профилактика стоматологических заболеваний под ред. Кузьминой Э.М. Учебное пособие. – Москва: «ПолиМедиаПресс», 2001. -216с.
7. Ральф Е. Мак-Дональд, Дейвид Р. Эйвери Стоматология детей и подростков. М.:Медицинское информационное агентство, 2003.- 766с.

8. Справочник по детской стоматологии (Под редакцией А.С. Cameron, R.P. Widmer/ Перевод с англ. По ред. Виноградовой Т.Ф., Гинали Н.В., Топольницкого О.З. – М.: МЕДпресс-информ, 2003. – 288с.
9. Хельвиг Э., Климек Й., Аттин Т. Терапевтическая стоматология / Под ред. проф. А.М.Политун, проф. Н.И. Смоляр. Пер. с нем. – Львов:ГалДент, 1999. – 409 с.
10. Яковлева В.И., Трофимова Е.К., Давидович Т.П., Просверьяк Г.П. Диагностика, лечение и профилактика стоматологических заболеваний. — Минск, 1994. — 494с

Інформаційні ресурси в мережі Інтернет

1. www.imiamn.org.ua/journal.htm
2. https://stud.com.ua/124414/meditsina/klasifikatsiya_materialiv_zastosovuyutsya_travmatologiyi_ortopediyi
3. <http://www.disslib.org/syntezi-vlastyivosty-novykh-bioaktyvnykh-materialiv-prolonhovanoyi-diyi-na-osnovi.html>
4. https://studme.org/124414/meditsina/klasifikatsiya_materialov_primenyaemyh_travmatologii_ortopedii

**Результати перегляду
робочої програми навчальної дисципліни**

Робоча програма перезатверджена на 2024/2025 н.р. без змін; зі змінами (Додаток ____).
(потрібне підкреслити)

протокол № 3 від «14» березня 2024 р. Завідувач кафедри Григорій Мельник В.С.
(підпис) (Прізвище ініціали)